

Viite: U 76/2022 vp

Asia: Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luonnon ennallistamisesta (ennallistamisasetus)

Luomuliitto ry kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Ponnistelut luontokatoa ja ekosysteemien heikkenemistä vastaan ovat elintärkeitä, ja Luomuliitto näkee, että komission ehdotus luonnon ennallistamiseksi on erittäin tärkeässä roolissa tässä työssä.

Niin kuin valtioneuvostokin toteaa, on tärkeää katsoa vielä jäsenmaakohtaisesti tavoitteita ja toimenpiteitä, jotta pystymme kohdentamaan ne kaikista vaikuttavimpiin ja kustannustehokkaimpiin toimiin. Komission ehdotuksessa on käytetty eurooppalaisia keskiarvoja, jotka eivät suoranaisesti ole käytettävissä suomalaisessa ympäristössä. Ehdotuksessa esitetään tavoitteiden saavuttamiseksi systemaattista lähestymistapaa, jossa kukin jäsenmaa laatii kansallisen ennallistamissuunnitelman, jossa määriteltäisiin keinot tavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnitelmien toteutusta seurattaisiin raportoinnin avulla. Tämä on erittäin hyvä tapa.

Ehdotuksessa esitetään, että ennallistamissuunnitelman valmistelun tulisi olla avointa, osallistavaa ja toimivaa siten, että kansalaisyhteiskunnan jäsenillä olisi varhainen ja tosiasiallinen osallistumismahdollisuus. Tämä on hyvä ja tärkeä asia, ja Luomuliitto haluaa omalta osaltaan osallistua tähän työhön ja pitää tärkeänä, että maatalousala laajasti voi osallistua ennallistamissuunnitelman tekoon. Ehdotuksessa esitetään, että asianomaisten lisäksi olisi tunnistetuilla ympäristöjärjestöillä muutoksenhakuoikeus. Ketkä nämä tunnistetut ympäristöjärjestöt ovat, ei kuitenkaan ilmene, tai miten heidät tunnistetaan.

Ehdotuksessa todetaan, että ruoantuotantoon vaikuttaa myös muut EU:n vihreän kehityksen ohjelmien tavoitteet, mm. luomuviljelyn lisääminen ja kasvinsuojeluaineiden käytön vähentäminen, ja että eri tavoitteiden yhteisvaikutuksia ruokaturvaan ei ole arvioitu. Lause antaa ymmärtää, että ruokaturva olisi tästä näkökulmasta jotenkin uhattu. On erittäin tärkeää huomioida ruokaturvaa ja omavaraisuutta arvioitaessa, että suojelemalla luonnon monimuotoisuutta maatalousympäristössä lisäämme itseasiassa huoltovarmuutta ja turvaamme ruokaturvan pitkällä aikavälillä. Luomuliitto pitää erittäin tärkeänä, että ennallistamissuunnitelmassa otetaan huomioon luomutuotannon tuottamat hyödyt, jotka on tunnistettu biodiversiteetti- ja pellolta pöytään -strategioissa.

Valtioneuvoston lausunnossa todetaan, että asetuksen mukaisen kansallisen ennallistamissuunnitelman laatiminen, seuranta ja toimeenpano vaatisi **laajaa yhteistyötä** valtioneuvoston sisällä ja eri hallinnonalan viranomaisten välillä ja merkitsisi **merkittävää hallinnollista lisäyötä** siltä osin, kun kyse ei ole olemassa olevan lainsäädännön toimeenpanosta. Tehokas yhteistyö asetuksen toimeenpanon edellyttämässä laajuudessa edellyttäisi järjestelmien yhteensopivuuden varmistamista sekä **kokonaan uusien toimintatapojen luomista**. Suunnitelman laatimisen edellyttämän tietopohjan täydentäminen ja kokoaminen edellyttäisi hallinnolta **erillistä panostusta**.

Luontokadon pysäyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden suojele vaatii koko yhteiskunnalta laajaa yhteistyötä, merkittävää lisäyötä, kokonaan uusien toimintatapojen luomista ja erillistä panostusta.

Janne Rauhansuu
Luomuliiton puheenjohtaja

Susann Rännäri
Luomuliiton toiminnanjohtaja

Luomuliitto ry
PL 145
00101 Helsinki

luomuliitto@luomuliitto.fi

Y-tunnus 0641419-1